

35. Letná škola chemikov – SOŠ Púchov 2012

Významnou každoročnou aktivitou SCHS (odbornej skupiny pre vyučovanie chémie) a Slovenskej komisie chemickej olympiády je Letná škola chemikov pre najlepších riešiteľov Chemickej olympiády v kategóriách B a C. 35. Letná škola chemikov sa po deviatich rokoch štvrtýkrát vrátila do Púchova. Hostiteľom bola Stredná odborná škola v Púchove, T. Vansovej 1054/45. Žiaci boli ubytovaní a stravovali sa v areáli školy v priestoroch Fakulty priemyselných technológií Trenčianskej univerzity.

Nám starším sa Púchov spája v spomienkach z detstva s predstavou, že to musí byť významné mesto, keď v ňom tak dlho stoja všetky vlaky (kým prepriahnu parný rušeň za elektrický). Okresné mesto Púchov žiaľ pre dnešných stredoškóľákov nepredstavuje atraktívne miesto a tak sa na letné školy v Púchove hlási väčšinou menej žiakov (ako do Nitry). Je to škoda najmä preto, že domáci organizátori vždy zabezpečili hladký bezprob-

lémový priebeh LŠCH a aj sprievodný program určite účastníkov uspokojil.

Do Púchova sa prihlásilo 24 študentov, jedna z prihlásených však asi prišla s predstavou, že bude ubytovaná na jednopostelovej izbe v päťhviezdičkovom hoteli a tak sa po pätnásťminútovom pobyte v internátnej izbe s nami rozlúčila. Zostalo teda 14 mladších a 9 starších študentov.

Cieľom letnej školy je najmä prispieť k lepšej príprave študentov na riešenie úloh chemickej olympiády v kategórii A a tiež umožniť im vyskúšať si praktickú prácu v laboratóriu, s ktorou sa v škole často nemajú možnosť vôbec zoznámiť.

„Realizačný tím“ pripravujúci LŠCH v Púchove tvorili doc. RNDr. Martin Putala, PhD. (predseda SKCHO) z PriF UK v Bratislave, RNDr. Eva Krčáhová z Metodicko-pedagogického centra

v Nitre (za SKCHO; zabezpečujúca výber účastníkov), doc. Ing. Ján Reguli, CSc. z PdF TU v Trnave (predseda OS SCHS pre vyučovanie chémie; zostávajúci

rozvrh letnej školy v spolupráci so všetkými vyučujúcimi) a zástupcovia hosťiteľskej školy Ing. Jozef Jurena (ktorý sa stal hlavným vedúcim letnej školy) a Ing. Zuzana Miháliková. (A vzdialene ako vždy aj hospodárka SCHS Ing. Zuzana Hloušková.)

Semináre a laboratórne cvičenia z jednotlivých predmetov viedli títo učitelia: Anorganická chémia RNDr. Jozef Tatiersky, PhD. (PriF UK Bratislava) pre kat. C, Ing. Miroslav Tatarko, PhD.

(FCHPT STU Bratislava) pre kat. B. Fyzikálna chémia doc. Ing. Ján Reguli, CSc. pre obe kategórie. Biochémia (pre kat. B) Ing. Boris Lakatoš, PhD. (FCHPT STU Bratislava). Analytická chémia Ing. Jozef Jurena a Ing. Zuzana Miháliková (ZOŠ Púchov). Organická chémia je na letnej škole vždy vyvrcholením a pre náročnosť cvičení má vždy najviac učiteľov, posledných rokoch prichádzajúcich z PriF UK. V tomto roku nimi boli: doc. RNDr. Martin Putala, PhD., doc. RNDr. Radovan Šebesta, PhD. a ich doktorandky Mgr. Zuzana Galeštoková a Mgr. Melinda Mojzesová.

Letná škola by nemohla fungovať bez vedúcich zabezpečujúcich voľný čas účastníkov. Tento rok bol ich tím posilnený, aby mohli pomáhať aj pri zabezpečovaní cvičení, keďže SOŠ už nemá laborantku (ale treba povedať, že väčšinu cvičení zabezpečili domáci učelia). Dve vedúce, Bc. Lenka Ormandyová a Bc. Janka Šibíková sú budúce učiteľky chémie z Pedagogickej fakulty v Trnave. Tretí, Marek Vician nás viac rokov reprezentoval na MCHO a v súčasnosti je študentom PriF UK u doc. Putala.

Účastníci sa sedem hodín každý deň venovali chémii. Večery trávili pod dohľadom vedúcich v Púchove (vzdialenom od areálu asi pol hodinu chôdze), športovaním v areáli LŠCH alebo spoločenskými hrami (alebo písaním protokolov z laboratórnych cvičení). Ing. Jurena zabezpečil aj ďalší večerný program – prednášky astronomov, venované vzniku života, resp. vzniku kalendárov (pri ktorej aj ďalekohľadom pozorovali nočnú oblohu). Koncom druhého týždňa jeden večer vyplnila prednáška doc. Putala o molekulových stroch.

Ing. Jurena sa venoval študentom aj cez víkend. V sobotu zorganizoval výlet do Manínskej tiesňavy. Niektorí študenti si nechali ujsť nádherný výhľad na okolie z vrcholu skál. V nedeľu všetci absolvovali výlet na salaš v blízkej dedinke Nimnica. Časť študentov sa presunula k miestnym kúpeľom cez hrebeň hôr, odkiaľ sa im naskytol výhľad na Nosickú priehradu. V kúpeľoch

ich čakal zvyšok skupiny a následne ich popod kopce, ktoré sa im v ten deň podarilo zdolať, previezla loď.

V pondelok ráno v druhom týždni všetci účastníci absolvovali exkurziu do rýchlo sa rozvíjajúcej spoločnosti Continental – Matador, kde navštívili staršie i novšie prevádzky závodu, ktorého produkcia pneumatík prekročila už dvanásť miliónov ročne a neustále rastie.

Letná škola chemikov je síce prázdňinovým táborom, ale školu pripomína aj tým, že záver väčšiny vyučovaných predmetov tvoria testy. Uvedomujeme si, že študenti nie sú schopní absorbovať všetky ponúkané vedomosti, ale predsa len testy predstavujú aj určitú spätnú väzbu pre vyučujúcich. A SKCHO výsledky LŠCH úspešne využíva na výber reprezentantov Slovenska na medzinárodné olympiády žiakov do 15 rokov, najmä EUSO (European Union Science Olympiad).

Ako najlepší účastníci 35. LŠCH v Púchove boli vyhodnotení v kategórii C Adam Mečiar z Prievidze, Roman Staňo z Košíc a Miroslava Palacková z Prievidze. V kategórii B to boli Veronika Garbárová z Prešova a bratia Maroš a Martin Grošikovi z Vranova nad Topľou.

Nakoniec, v piatok 13. 7. o štvrtéj popoludní sa uskutočnilo vyhodnotenie 35. Letnej školy chemikov. Svojou návštevou ho poctili a v mene svojich fakúlt účastníkov pozdravili prodekanke Prírodovedeckej fakulty UK prof. RNDr. Marta Kollárová, DrSc. a Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU doc. Ing. Monika Bakošová, PhD. Prítomní boli aj predseda SKCHO doc. RNDr. Martin Putala, PhD. a doc. Ing. Ján Reguli, CSc. z Pedagogickej fakulty TU. Všetky uvedené fakulty a tiež Slovenská chemická spoločnosť prispeli aj k odmeneniu účastníkov vecnými cenami. Všetci účastníci dostali

aj pamätné poháre venované sklárňami v Lednických rovniach. Ďakujeme akciovým spoločnostiam Slovnaft a Zentiva za významnú podporu letnej školy.

Z vyhodnotenia tu pripomeniem moje vystúpenie (lebo to si človek najlepšie pamätá). Sústredilo sa na poďakovanie účastníkom za to, že na letnú školu prišli a nefutovali, že si tak skrátili prázdniny. Vďaka patrí aj organizátorom, najmä Ing. Jurenovi za bezchybné zabezpečenie cvičení i sprievodný program (ktorý presvedčil všetkých, že na Kolonke pri Púchove nie je nuda a tí, ktorí si to mysleli, môžu ľutovať). Zúčastnení učelia si pochvalu zaslúžia tiež, v ich mene som si dovoľil zopakovať, že naša námaha je kompenzovaná potešením z vyučovania takých študentov, akí chodia na letnú školu. Nakoniec som všetkým zaželal pekné prázdniny a po nich veľa úspechov a vyjadril som presvedčenie, že sa s mnohými stretne na najbližšom celoštátnom kole CHO v kategórii A.

J. Reguli

Účastníci kategórie B

Meno	Škola	Umiestnenie
Garbárová Veronika	G Duklianska 16, Prešov	1. miesto
Grošik Maroš	G Dr. C. Daxnera 88/3, Vranov nad Topľou	2. miesto
Grošik Martin	G Dr. C. Daxnera 88/3, Vranov nad Topľou	3. miesto
Holícky Martin	ŠpMNDaG Teplická 7, Bratislava	
Ivanecká Simona	G J. A. Raymana, Mudroňova 20, Prešov	
Kvaková Klaudia	G J. Chalupku, Štúrova 13, Brezno	
Michalec Samuel	G VBN, Matice slovenskej 16, Prievidza	
Putovný Igor	GVPT, Malá hora 3, Martin	
Romančík Matúš	G. Veľká okružná 22, Žilina	

Účastníci kategórie C

Meno	Škola	Umiestnenie
Bandura Andrej	G Ul. 17. novembra 1180, Topoľčany	
Bernátová Jaroslava	G sv. T. Akvinského, Zbrojničná 3, Košice	
Gaidica Ján	G Ul. 17. novembra 1180, Topoľčany	
Ivaniš Milan	G VBN, Matice slovenskej 16, Prievidza	
Malatinec Štefan	G Duklianska 12, Prešov	
Maruška Jakub	G A. Vrábla, Mierová 5, Levice	
Mečiar Adam	G VBN, Matice slovenskej 16, Prievidza	1. miesto
Minárik Michal	G VBN, Matice slovenskej 16, Prievidza	
Palacková Miroslava	G VBN, Matice slovenskej 16, Prievidza	3. miesto
Sadloň Pavel	G VBN, Matice slovenskej 16, Prievidza	
Skáčik Pavol	G VBN, Matice slovenskej 16, Prievidza	
Staňo Roman	G Poštová 9, Košice	2. miesto
Štefik Pavol	G. Malacky, 1. Mája 8, Malacky	
Zenčuchová Andrea	G J. A. Raymana, Mudroňova 20, Prešov	